

Szín

A MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET LAPJA

5/5

TARTALOM

Szerkesztői előszó 1

Pordány Sarolta: Közművelődés-fejlesztési irányok – 2000 2

Pordány Sarolta: Közművelődés-fejlesztési irányok – új statisztika 5

Műhely

Közművelődési koncepciók – Beszélgetés Lipp Mártával és Péterfi Ferencsel, a Magyar Művelődési Intézet vezető munkatársaival 7

Közművelődés, közgyűjtemények és a teleházak. Koncepció a kulturális ágazat és a teleház mozgalom együttműködésének továbbfejlesztésére (Vadász János, Gáspár Mátyás) 11

Sághy Erna: Internetes önismereti program kamaszoknak www.necc.hu 13

Arcképek

Földiák András 16

Magyar népművelők vándorgyűlésen (Mátyus Aliz) 22

Természet - tudomány - ember

Lipp Tamás: Ember, állat – kentaur 23

Kiadványajánlás

Csányi János: Játékvilág Magyarországon 25

Bóka Mária válogatása a 2000. július–szeptember között megjelent könyvekből 26

Felhívás

SZÍN 5/5 – 2000. október

SZÍN – országos közművelődési folyóirat. Megjelenik kéthavonta. A Magyar Művelődési Intézet lapja.
Szerkesztő bizottság: Bóka Mária (Székesfehérvár), Gyulai Lajos (Miskolc), Jagasics Béla (Zalaegerszeg),
Kary József (Eger), Romhányi András (Magyar Művelődési Intézet), Szabados Péter (Kaposvár).

Főszerkesztő: MÁTYUS ALIZ.

Kiadja a Magyar Művelődési Intézet. Felelős kiadó: FÖLDIÁK ANDRÁS.

A szerkesztőség címe: 1011 Budapest, Corvin tér 8.

Postacím: 1251 Budapest, Pf. 101. Tel.: 201-5053; Fax: 201-5764

e-mail: kalmarj@mmi.hu

Magyar Művelődési Hálózat Információs Rendszere MMHIR www.mmi.hu

Megrendelhető a szerkesztőség címén.

Évi hat szám ára áfával: 607 Ft + postaköltség.

Borítóterv: Szüts Eszter.

E számunkat Forgách András író rajzaival illusztráltuk.

ISSN 1416-6925

SZERKESZTŐI ELŐSZÓ

Tisztelt Közművelődési Intézményvezetők, Pedagógusok, Könyvtárosok, és – akiken minden korábban felsorolt foglalkozású ember egzisztenciája és megbecsültsége nagyban múlik, nem beszélve a települések jövőjéről, beleértve azok kultúráját is – Polgármesterek, Asszonyok és Urak!

Többszer, egészen pontosan 3500 példányban megjelenő „Szín”-t tartanak a kezükben. Mődünk nyílt rá, hogy az országban minden művelődési intézményhez, illetve szervezethez vagy fenntartójukhoz eljussunk, mégpedig a Philip Morris Magyarország Kft. jóvoltából, mely lapunk által is fel kívánja hívni a fiatalok figyelmét internetes ifjúsági programjára. Az önismertetre fókuszáló módszer nem idegen a „Szín” értékrendjétől és szemléletétől, ezért is használtuk ki a lehetőséget, hogy jelentkezünk minden településen, ahol feltételezhető, hogy hasznát veszik lapunknak.

Folyóiratunk ötödik éve jelenik meg, kéthavi rendszerességgel (évi hat szám), s most módunk adódik rá, hogy bemutatkozzunk ilyen széles körben. Fel szeretnénk kelteni érdeklődésüket, szeretnénk, ha tudnának rólunk, hiszen a Magyar Művelődési Intézet – a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának háttér-intézete – Szín című folyóirata az egyetlen országos közművelődési folyóirat, amely a településekre koncentrálni készíti számait, s így azokban mindazokról a tudandókról híryananyagokat közöl, amelyekről a minisztérium más módon nem, s amelyek – akár pályázatok révén – minden bizonnyal egy országos vérkeringésbe segítenek bekapcsolódni. A lapunkban közölt elméleti írások, tanulmányok – írják azokat akár intézetünk munkatársai, a minisztérium közművelődési főosztályának dolgozói vagy más szakemberek – tapasztalatunk szerint hatni képesek, és olyan témákban indítják meg a gondolatokat, amelyek vagy az ország művelődésében kulcsfontosságúak, vagy a közművelődésben koncepcionálisak. Tehát lapunk felhívás az együttgondolkodásra és továbbgondolásra, természetesen a válaszokra, hozzászólásokra való ösztönzésig. (Posta és e-mail címünk megtalálható a borító első belső oldalán.)

Bemutatkozásunkkal bővíteni szeretnénk előfizetőink számát. Feltesszük, hogy előfizetési díjunk (mely szintén a borító-belsőn található) oly csekély, hogy nem ez lesz az ok, ha nem él a lehetőséggel, hogy 2001-től megrendelje lapunkat. A mi vég-ső célunk, hogy minden településre eljussunk. S mire ezt elér-jük, feltesszük, hogy lapunk készítésének személyi és anyagi fel-tételei is úgy változnak, hogy megfeleljünk egy élő folyóirattal szemben joggal támasztható követelményeknek.

A Szín című lap ez idáig 700 példányban jelent meg, mely számot az előfizetők növekedésével emelni fogjuk. Mindez ideig két havi rendszerességgel kapták kézbe olvasóink, de ha a jelenleginél erőteljesebb országos hatást és mozgást képes kiváltani és indítani, vállalnánk havi megjelenését is. Ez segítené is szerkesztésbeli gondunkon, egyszerűbb lenne tájékoztatnunk az országos jelentőségű eseményekről, s nagyobb számban bizto-síthatnánk országos publicitást a helyi kezdeményezéseknek, a vidéken folyó, bemutatásra érdemes dolgoknak.

Egy-egy megyei bemutatkozás lapunkban (bemutatkozott Baranya, Veszprém, Heves megye, s most készül rá: Somogy megye), vagy tematikus számaink megjelenése (a közművelődé-si törvényről, teleházakról) fontos állomásai munkánknak. Jö-vő évi első számunk a revitalizációs illetve reorganizációs pá-lyázattal, eredményeivel, a megújult közművelődési intézmé-nyekkel, és azokkal a személyekkel foglalkozik, akiknek köszön-hető, hogy az ország ismét megtett a közművelődés megerősíté-se területén egy fontos lépést. Épületeket hozott rendbe sok tele-pülés, önerőből és támogatást élvezve, amelyre még további lehetőség van. Ahogy arra is kell, hogy legyen, s minden bi-zonnyal meg is lesz rá a figyelem, hogy minden településen lega-

lább egy olyan közművelődési szakember legyen, akiről el lehet mondani, hogy az a személy, akinek rálátása van a település dolgaira, s a saját területén megvalósíthatóan ugyanolyan erő-sen képes rá, hogy azt befolyásolni tudja egy általa elkötelezet-ten fontosnak tartott irányban, mint a polgármestere. (Felhí-vom figyelmüket az e számunk Műhely rovatában megjelent beszélgetésre, mely Lipp Márta, intézetünk Művelődésszerveze-ti és Felhívónevelési Osztályának vezetője és Péterfi Ferenc, a Közösségfejlesztési Osztály vezetője között folyt közművelődési koncepcióikról.)

Lapunk különös figyelmet fordít a szakmában dolgozók be-mutatására. Arcképek rovat szinte minden számunkban van, s készülünk is az összegyűlt szakmai életútinterjúkból könyvet készíteni. E számunkban intézetünk igazgatója, Földiák András az Arckép rovatunk szereplője.

Pordány Sarolta, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztéri-uma Közművelődési Főosztályának főtanácsosa – két nyitócik-kével – a munka sűrűjébe visz bennünket, mindannyiunktól elvár, hogy aztán szakmánk is elvárhasson, hogy még hatéko-nyabbak lehessünk. Ez munkát és később még több munkát je-lent. De vannak emberek, akiknek ez a nehéz, az egyedül üdvö-zítő pálya. Valami miatt nem lehet megölni bennük a másokért is tenni akarást.

Évente hatszori találkozásra invitáljuk Önöket, megrendelő lapunkat megtalálja a számban.

Keressük a táborunkat, mert lapot csinálni jó, de hatéko-nyan lapot csinálni, egy más minőség.

Miért ne éljünk a lehetőséggel?

A Szín 3/3-as számában, két évvel ezelőtt felvetettünk egy gondolatot, amely ma semmivel nem kevésbé érvényes, s most – a nagy példányszám miatt – adódik a lehetőség, hogy talán mozgalmat indítsunk vele.

A Magyar Művelődési Intézet Szín című folyóirata és a Ma-gyar Napló, a Magyar Írószövetség lapja felajánlja, hogy segít-ségére lesz azoknak a településeknek, polgármestereknek, köz-művelődési dolgozóknak, pedagógusoknak, akik fel kívánják venni a kapcsolatot frókkal, akik településükön születtek, vagy annak egykor lakói voltak, vagy azzal művükben foglalkoztak. A találkoztatás célja az együttműködés bármely módjának kial-lakítása. Akár a legegyszerűbb, amikor is mindössze egy alkalmos születik a település összetalálkozik egy olyan művésszel, akinek köze volt-van a helyhez. De kilátás lehet akár folyama-tos együttműködésre is, melyre adódik a lehetőség a társadalmi problémákra érzékeny írók esetében, akik akár a település jö-vőjére is összpontosítani képesek. Tehát gondolunk mindkét szélső pólusra, és a közte levő összes átmenetre is, az író szemé-lyére koncentrált változattól a település problémáira összpont-osítottig. A Szín közzé kívánja tenni – lehetőség szerint az író tollából – a tapasztalatokat. Magával az írással is azt szeretnénk példázni, hogy egy művész óhatatlanul másképp dolgozza fel észleleteit, másképp lát, s mások a feloldási javaslatát. Tehát azt mutatnánk be lapunkban, ami miatt érdemes belevágni a – ki tudja milyen kimenetelű, de feltétlenül eredményes, mert ta-nulságos – vállalkozásba.

Akiket érdekel a lehetőség, keressék lapunkat, illetve an-nak főszerkesztőjét, vagy a Magyar Napló szerkesztőségét (Oláh János 1062 Budapest Bajza utca 18.)

MÁTYUS ALIZ